

Pleidleisiau a Thrafodion – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:
Y Siambr – Y Senedd

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](http://senedd.tv/cy/13584) yn:
<http://senedd.tv/cy/13584>

Dyddiad y cyfarfod:
Dydd Mercher, 6 Rhagfyr 2023
Amser y cyfarfod: 13.30

177

Cynhaliwyd y cyfarfod hwn ar ffurf hybrid, gyda rhai Aelodau yn Siambr y Senedd ac eraill yn ymuno drwy gyswllt fideo.

1 Cwestiynau i'r Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol

Dechreuodd yr eitem am 13.30

Gofynnwyd y 10 cwestiwn cyntaf. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

2 Cwestiynau i'r Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd

Dechreuodd yr eitem am 14.18

Gofynnwyd y 12 cwestiwn. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

3 Cwestiynau Amserol

Dechreuodd yr eitem am 15.02

Atebwyd gan Weinidog yr Economi

[Gareth Davies \(Dyffryn Clwyd\)](#): Beth yw asesiad Llywodraeth Cymru o effaith cau Pontins ym Mhrestatyn ar yr economi leol a thwristiaeth yn Sir Ddinbych?

4 Datganiadau 90 Eiliad

Dechreuodd yr eitem am 15.10

Gwnaeth **Eluned Morgan** ddatganiad am – Teyrnged i Glenys Kinnock.

Gwnaeth **Mike Hedges** ddatganiad am – 225 mlynedd o gamlas Abertawe.

Gwnaeth **Vikki Howells** ddatganiad am – 120 mlynedd ers genedigaeth Jethro Gough o Aberpennar, academydd byd-enwog yn bennaf ym maes patholeg.

Gwnaeth **Delyth Jewell** ddatganiad am – 75 mlynedd ers y Datganiad Cyffredinol o Hawliau Dynol (10 Rhagfyr).

5 Dadl Aelodau o dan Reol Sefydlog 11.21(iv) – Canser y pancreas

Dechreuodd yr eitem am 15.17

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

NDM8385 [Mark Isherwood \(Gogledd Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi:

a) bod mis Tachwedd yn Fis Ymwybyddiaeth Canser y Pancreas, ac mai 16 Tachwedd 2023 yw Diwrnod Byd-eang Canser y Pancreas;

b) bod y cyfraddau goroesi yng Nghymru a'r DU yn dal i fod ar ei hôl hi o gymharu â llawer o Ewrop a'r byd;

c) bod canser y pancreas yn anodd ei ganfod a bod diagnosis yn cymryd gormod o amser gyda phrosesau araf a phrofion niferus yn gadael pobl yn y tywyllwch;

d) ar ôl canfod y canser, mae pobl yn wynebu rhwystrau enfawr o ran cael y wybodaeth a'r gofal sydd eu hangen arnynt i fod yn ddigon da i gael triniaeth, gyda llawer o bobl yn teimlo eu bod yn cael eu gadael heb unrhyw gynllun cymorth ar waith, a heb help i reoli symptomau; ac

e) ar ôl cael diagnosis, dim ond 3 o bob 10 o bobl sy'n cael unrhyw driniaeth, y gyfran isaf o bob math o ganser, a bod hanner y bobl yn marw o fewn mis i'r diagnosis.

2. Yn deall bod angen i bobl sydd â chanser y pancreas gael llwybr cyflymach a thecach a ariennir drwy gydol eu diagnosis, triniaeth a gofal, a hynny ar frys.

3. Yn cefnogi ymdrechion Pancreatic Cancer UK i sicrhau bod llwybr o'r fath yn cael ei weithredu.

4. Yn canmol yr holl elusennau a sefydliadau ymgyrchu a'u cefnogwyr ymroddedig am eu hymdrechion diflino i godi ymwybyddiaeth o ganser y pancreas, ac yn dymuno pob llwyddiant i bawb sy'n ymwneud â Mis Ymwybyddiaeth Canser y Pancreas yn eu hymdrechion.

Cyd-gyflwynwyr

[Jenny Rathbone \(Canol Caerdydd\)](#)

[Mike Hedges \(Dwyrain Abertawe\)](#)

[Jane Dodds \(Canolbarth a Gorllewin Cymru\)](#)

[James Evans \(Brycheiniog a Sir Faesyfed\)](#)

Cefnogwyr

[Delyth Jewell \(Dwyrain De Cymru\)](#)

[Joel James \(Canol De Cymru\)](#)

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
39	11	0	50

Derbyniwyd y cynnig.

Am 16.02, gwnaeth y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol ddatganiad byr i'r Aelodau yn eu hysbysu o ddigwyddiad yn effeithio ar Ysbyty Maelor Wrecsam a chadarnhaodd nad oedd unrhyw anafiadau difrifol wedi'u cofnodi ar hyn o bryd.

6 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig – Strategaeth ar gyfer cludo llwythi ar y ffyrdd

Dechreuodd yr eitem am 16.08

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM8437 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn cydnabod rôl cludo llwythi ar y ffyrdd a'r diwydiant logisteg wrth gefnogi economi Cymru.
2. Yn gresynu na fu strategaeth benodol gan Lywodraeth Cymru ar gyfer cludo llwythi ar y ffyrdd ers 2008.
3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i ddatblygu a chyhoeddi strategaeth benodol ar gyfer cludo llwythi ar y ffyrdd sy'n cynnwys:
 - a) canolfannau llesiant diogel ar gyfer gyrywyr lorïau a choetsys ledled Cymru;
 - b) rhwydwaith helaeth o bwyntiau gwefru ac ail-lenwi ar gyfer coetsys a cherbydau nwyddau trwm trydan neu hydrogen; ac
 - c) newidiadau i'r system gynllunio yng Nghymru i sicrhau y gellir darparu seilwaith cludo llwythi ar y ffyrdd mor effeithlon â phosibl.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
13	0	33	46

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 [Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#)

Ychwanegu pwyntiau newydd ar ôl pwynt 1 ac ailrifo yn unol â hynny:

Yn gresynu at effaith niweidiol Brexit ar y sector cludo llwythi ar y ffyrdd a'r diwydiant logisteg yng Nghymru, gyda chyfeintiau llwythi Cymru 27 y cant yn is na lefelau 2019 o hyd.

Yn credu y byddai ailymuno â Marchnad Sengl Ewrop yn rhoi hwb hanfodol i fasnach llwythi ym mhorthladdoedd Cymru megis Caergybi, a'r sector cludo llwythi ar y ffyrdd a'r diwydiant logisteg ar draws Cymru.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
10	0	36	46

Gwrthodwyd gwelliant 1.

Gwelliant 2 [Lesley Griffiths \(Wreccsam\)](#)

Dileu pwyntiau 2 a 3 a rhoi yn eu lle:

Yn nodi bod Llwybr Newydd yn amlinellu'r ffordd ymlaen ar gyfer cludo llwythi a logisteg ac yn cefnogi datblygiad cynllun ar gyfer cludo llwythi a logisteg.

Yn cefnogi'r gwaith hwn, a fydd yn golygu ffordd aml-ddull o gydweithio gyda diwydiant i hyrwyddo:

a) gwelliannau i'r cyfleusterau llesiant diogel ar gyfer gyrrwyr lorïau a choetsys ledled Cymru;

b) camau i sicrhau bod Cymru yn y sefyllfa orau bosibl i fanteisio ar dechnolegau newydd sy'n gysylltiedig â cherbydau nwyddau trwm a choetsys trydan a hydrogen, gan adlewyrchu ansicrwydd o fewn y diwydiant ynghylch y datblygiadau hyn; ac

c) gwaith i fabwysiadu dull cenedlaethol a strategol o wella'r seilwaith ar gyfer cludo llwythi ar y ffyrdd ledled Cymru.

[Llwybr Newydd: strategaeth drafnidiaeth Cymru 2021 | LLYW.CYMRU](#)

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 2:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
23	0	24	47

Fel sy'n ofynnol o dan Reol Sefydlog 6.20, defnyddiodd y Dirprwy Lywydd ei ei bleidlais fwrw drwy bleidleisio yn erbyn y gwelliant. Felly, gwrthodwyd y gwelliant.

Gan fod y Senedd wedi gwrthod y cynnig heb ei ddiwygio, ac wedi gwrthod y gwelliannau i'r cynnig, gwrthodwyd y cynnig.

7 Dadl Plaid Cymru – Tlodi tanwydd

Dechreuodd yr eitem am 16.43

NDM8435 [Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn credu bod yr argyfwng costau byw presennol yn dangos pa mor fregus yw cymunedau yng Nghymru i gost ynni.
2. Yn gresynu bod amcangyfrif o hyd at 98 y cant o aelwydydd incwm isel yng Nghymru mewn tlodi tanwydd yn dilyn y cynnydd yn y cap ar brisiau ym mis Ebrill 2022.
3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:
 - a) gweithredu'r Rhaglen Cartrefi Clyd newydd ar fyrder i gefnogi aelwydydd incwm isel i wneud eu cartrefi'n fwy effeithlon o ran ynni y gaeaf hwn; a
 - b) gosod targedau interim yn ei Chynllun Trechu Tlodi Tanwydd 2021–2035 i fesur cynnydd.
4. Yn galw ar Lywodraeth y DU i gyflwyno tariff cymdeithasol i gefnogi'r rhai mewn angen gyda'u biliau ynni y gaeaf hwn.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

8 Cyfnod Pleidleisio

Dechreuodd yr eitem am 17.37

9 Dadl Fer

Dechreuodd yr eitem am 17.43

NDM8424 [Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#)

Cynyddu'r defnydd o drafnidiaeth gyhoeddus: pam y dylai pobl ifanc gael teithio am ddim

Daeth y cyfarfod i ben am 18.11

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Senedd am 13.30, Dydd Mawrth, 12 Rhagfyr 2023